

2025

2nd Semester Examination (CCFUP : NEP)

SANSKRIT

Paper : MJ B1-T (Multidisciplinary Major)

[An Introduction to Vedic, Classical Scientific and
Technical Sanskrit Literature]

Full Marks : 60

Time : Three Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

1. अधस्तनेषु पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः । उत्तरं संस्कृतभाषया
देवनागरीलिप्या च देयम् — 2×5=10

(क) वेदशब्दस्य कोऽर्थः ? अस्य व्युत्पत्तिनिर्णयं कुरु ।

(ख) आपस्तम्बानुसारं वेदस्य लक्षणं किम् ?

(ग) पौलस्त्यवधम् इति ग्रन्थस्य रचयिता कः ?

(घ) रामस्य ज्येष्ठपुत्रः कः आसीत् ? रामायणस्य अङ्गिरसः कः ?

(ङ) महाभारते कतिपर्वाणि सन्ति ? तेषां नामानि लिखत ।

(च) कृष्णद्वैपायनस्य पितरौ कौ ?

(छ) अष्टादशमहापुराणानां नामानि लिख ।

(ज) किं नाम आयुर्वेदशास्त्रम् ?

P.T.O.

(2)

2. अधोलिखितेषु चतुर्णां उत्तरं देयम् —

5×4=20

(क) त्रयी-शब्दस्य कोऽर्थः? अथर्ववेदः त्रय्यामन्तर्भवति न वेति विचार्यताम्।

(ख) रामायणे वर्णित्स आदिकाण्डस्य प्रधानभूतं कथानकमालोच्यताम्।

(ग) टीका लेख्या — आरण्यकम्

(घ) एकाटीका लेख्या —

(i) अग्निपुराणम्

(ii) भागवतपुराणम्

(ङ) कालिदासस्य नाटकानां संक्षेपेण वर्णना कार्या।

(च) एकाटीका लेख्या —

(i) चरकसंहिता

(ii) ब्रह्मगुप्तः

3. प्रश्नत्रयाणामुत्तरं देयम् :

10×3=30

(क) ऋग्वेदस्य सामान्यः परिचयः देयः।

(ख) भारतीयसाहित्ये रामायणस्य गुरुत्वमालोच्यताम्।

(ग) रामायणमहाभारतयोः पौर्वापर्यं सयुक्तिं विचारयत।

(घ) भासनाटकचक्रं किम्? विशदयताम्।

(ङ) प्राचीनभारतीयसमाजे ज्योतिर्विज्ञानस्य चर्चा कीदृशी आसीदालोच्यताम्।